

КНИГА за ИСТИНСКАТА КРАСОТА

Вдъхновяващите истории
на 10 български жени

Предговор

Живеем в свят на лъскави опаковки и съмнително съдържание. Толкова много гласове ни убеждават, че начинът, по който изглеждаме, определя това, което сме, че накрая да повярваме в тази лъжа изглежда като единствен възможен избор. И ето че започваме да приемаме всеки качен килограм като личен неуспех в живота. Всеки белег – като клеймо. Страдаме, защото не сме се родили със свършените устни. Краката ни все не са достатъчно дълги, талиите ни – достатъчно тънки, носовете ни – достатъчно малки, гърдите ни – достатъчно големи...

Достатъчно.

Аз съм жена. Аз съм майка. Аз съм професионалист. И отказвам повече да вярвам в тази заблуда. Защото истинската красота е в начина, по който живеем живота си. В отношението ни към себе си и другите. В безусловната любов, на която сме способни. Във вдъхновението, което раздаваме. В посланията, които отправяме. В очите на децата, които възпитаваме.

За нея няма стандарти, размери и моди. Тя не се поддава на обработка с графични програми, не се продава и не може да се наподобява. Тя може само да се изживее.

Затова, когато екипът на Dove се свърза с мен и ме покани да стана част от тази книга, без секунда колебание избрах да я изживея. Да се срещна лично с една българска жена, да открия нейната истинска красота и да я разкажа. Защото в този объркан свят е толкова трудно да се видиш красива, ако някой страничен наблюдател не ти помогне.

За да се случи тази книга, хиляди български жени ни изпратиха своите истории. Да разкажем само 10 от тях беше трудно, защото ни се искаше да се докоснем до всички и бих искала лично да благодаря на

всяка една жена, която се осмели да сподели. Знам колко трудно може да бъде това.

Вярвам, че дългогодишната борба на Dove срещу изкуствените стандарти за женска красота е смислена и достойна. Да не използваш нито професионални модели, нито графични програми за прикриване на „несъвършенствата“ на женското тяло е смел и честен избор, който подкрепям с цялото си същество.

Щастлива съм, че живея във време, в което за истинското значение на женствеността се говори все повече и стереотипите, с които жените са принудени да живеят от векове, започват да губят смазващата си сила. За мен ограниченото разбиране за женска красота е един от най-дълбоките проблеми на обществото ни и всяко усилие, насочено към промяната на това разбиране, е усилие в правилната посока.

*В този смисъл **Книга за истинската красота** е част от нещо много, много важно.*

*Голямото пробуждане за истински красивото в живота.
Изместването на фокуса от външното към вътрешното. Краят на ерата на опаковките и началото на ерата на съдържанието.*

За мен е чест да пиша за това.

В женски род.

Елица Мавродинова

В Книга за истинската красота талантливите пера на 7 български писатели се срещат, за да ти разкажат 10 истински истории за неподправената женска красота. Онази, която не може да се измери в килограми и сантиметри. Онази, която често ни е трудно да видим в огледалото.

Къде се крие тя? На какво ухае? Как звучи?

Авторите Деси Нико, Елица Мавродинова, Теа Денолюбова, Ралица Генчева, Ралица Стоянова, Радослав Гизгинджиев и Росен Димитров се срещат лично с 10 български жени, за да открият отговора на тези въпроси в техните истории.

Впусни се с тях в това вдъхновяващо пътешествие! За да го откриеш в себе си.

Теа Денолюбова

“Години наред борба с начина, по който изглеждам. Искях да съм с потъмна кожа, да имам разстояние между зъбите. Или съм прекалено слаба за всеобщите вкусове, или прекалено дебела... А в същото време съм чувала, и то винаги от мъжете, които обичам, че съм красива в три сутринта, докато ям кюфтета с лютеница или когато се прибирам от бар, боса, през лятото, с чаша в ръка. Разбира се, не вярвах на нито един комплимент. До момента, в който не осъзнах най-голямото клише – че е време спешно да се заобичам.

Като Франсоас Саган – да обичаш тялото си, да си правиш подаръци, да си добра със себе си. Затова мисля, че имаме нужда от точно такава кампания, каквато Dove инициира. Сякаш пуска „You are so beautiful“ на Джо Кокър на всички жени. Защото всяка жена заслужава да чува тази песен.

Всеки ден, до края на света.”

#1

В Анелия живее слънце

Анелия Радевова-Димитрова е на 30 години и живее в Кюстендил.

Срещаме се в един от първите топли следобеди. Не знам какво да очаквам – чета основни неща за Анелия в предварителната ѝ визитка. Майка на две деца, която се занимава с благотворителност, вярва в оптимизма и твърди, че умее да вдъхва спокойствие и кураж на останалите.

Няколко реда по-надолу попадам и на страшното в цялата история. Казвам страшно, защото то наистина е такова, без значение дали имаш деца, дали искаш деца, дали си готов за такава стъпка. Страшно е за всички онези, които обичат някого, независимо от формата, възрастта, взаимовръзката.

Дъщерята на Анелия, Бети, се разболява от рак, когато е само на две години. Тогава Анелия е на 25. Една година по-малка от мен. Изтръпвам. Мразя тази безумна болест, защото някога отне баща ми. В началото на един друг, далечен живот.

Анелия преживява истинска битка за спасението на Бети. И успява. Кампания за събиране на средства, безкрайно много време, прекарано в болница, лечение в чужбина. Болка, много болка, убийствена болка.

Жена-войник.

Не, просто майка, ще ми каже тя малко по-късно.

Не знам защо, но през цялото време си мисля, че двете с Бети приличат на ангели. Едната дава сила на другата, като във вечна, велика прегръдка. Напомнят ми на скулптурата на Ода Жон “Прегръдката”,

която миналото лято посрещаше изгревите на някои от най-красивите места в България. Изгреви, каквито, слава Богу, предстоят за Анелия и Бети.

Когато се запознавам с Анелия, не знам как да започна разговора. Притеснявам се и изпитвам изключително чувство на респект, дори и на страхопочитание. Усмивката на Анелия успява да разтопи ледовете в мен. Тя е красива, модерна, изключително засмяна млада жена. Разказва историята си с малки сълзи в крайчеца на очите, на които обаче не позволява да паднат. Споделя ми, че първият път, в който е осъзнала какво се случва наистина, е бил моментът, когато е трябвало да обръсне косата на Бети. В болницата, която се превръща в тяхно постоянно местожителство за дълги дни и още по-дълги нощи.

Зад тази усмихната скала, загледана към морето, защото на такава ми прилича Анелия, се крият литри сълзи, сигурна съм. Но тя никога не позволява на страха, болката, на ужаса да проличат. Напротив, именно тя е тази, която вдъхва сила на околните. Признава, че болестта на Бети ѝ е подействала като прераждане. След нещо толкова страшно животът започва да прилича на фуния, като че ли всяка следваща случка е следствие на предишната.

Анелия категорично заявява, а аз друг път не съм срещала подобна решителност, че в един момент е осъзнала, че е стигнала предела – направила е всичко, което е могла да направи. Като майка, като човек, като войник. Стъпка по стъпка, битка след битка, докато спечелва и голямата война. Бети да е тук, красива и усмихната.

Много често съм се питала дали бих променила нещо от миналото си. Дали бих изтрила загубите, липсите, смъртта на близките. Изненадващо, но с времето отговорът се избистря като не.

Това ми отговаря и Анелия: би изминала целия този страшен път отново, защото именно той я е направил такава, каквата е сега.

Жена-слънце.

Повярвайте ми, ако имате проблем, притеснение, страх от нещо, усещате напрежение – достатъчно ви е да поговорите с Анелия. Тя е един рус пристан за всички хора около себе си. Не само успява да разреши всякакви ситуации, но сякаш се намира в една висока, красива камбанария. Издигната от много болка и много борбеност, от нея всичко изглежда възможно. Благодарение на две неща: на любовта и на вярата.

“Мисля, че всяка майка би постъпила като мен. Това е най-логичното, най-естественото решение. Дали изпитвам гняв? Не. Сигурно ми се е случвало в някой момент. Но не, не мисля, че това ми се е стоварило, защото изкупвам някаква вина или... Не, просто е трябвало да се случи. За мен най-важното в момента е здравето. Нищо друго. Всичко останало е постижимо и минава на заден план. Искам здраво семейство. И тогава всичко ще е наред. Не съм се притеснявала да родя второ дете. Дори не ми е хрумвало, че същият ад може да се случи отново. Иначе нямаше да я има Кая.”

Към края на разговора ни питам Анелия дали няма да се измори от това непрекъснато да помага на другите. Дори циничен, въпросът ми е логичен, защото Анелия се занимава активно с благотворителност и кампании, които доста изтощават. Признава ми, че това е нейното призвание, нейната кауза, нейната лична борба. Казах ви, прилича на ангел.

Когато Анелия се усмихне, изглежда като малко момиче. И това младо момиче успя да ми направи най-истинския подарък. Подари ми слънце, което да нося в джоба си и да вадя в момента, в който в душата ми завали дъжд. Тогава, когато всичко изглежда изгубено, страшно,

НЕВЪЗМОЖНО.

“Просто знаех, че трябва да направя всичко”.

И тогава, мисля си, животът отново става щедър. Отново те обича. Дарява ти всички нюанси. Дарява ти детски смях. Желание да се будиш. Желание да те има.

Tea Денолюбова

Ралица Генчева

“Красотата на истинската жена е смелостта под къдриците ѝ, бунтът под кожата, усмивките над болките ѝ. Истинската жена не се страхува да бъде всякаква – страхува се най-много да бъде никаква. Тя не брои загубите и победите, а единствено битките си. Красотата ѝ не е купена и не може да бъде продадена, защото още никой не е намерил нещо по-ценно от нея.”

#2

Казвам се Елена. Хората се влюбват в мен.

Елена Захариева е на 37 години и живее в София.

Казвам се Елена. Шия роклите си сама.

Научих се като малка. По магазините все още нямаше дрехи за момичетата като мен. Сега прекроявам моделите. Защото в магазините вече има по-големи дрехи, достатъчно големи, за да покрият тялото ми, но не достатъчно интересни, за да изтъкнат красотата ми.

Затова ги прекроявам. Заради всички неща, които харесвам в себе си, които искам да покажа. Заради себе си. И заради другите като мен.

Казвам се Елена. И съм голям инат.

Понякога мисля, че нося силата с мен. Но по-често – че просто съм я научила. Инатът ми е толкова безграничен, той не иска да повярва, че има нещо, което да не мога да науча.

Затова се научих на красота.

Въпреки всички, които ми се подиграваха в училище. Въпреки липсата на подходящи дрехи. Въпреки татко, който ми казваше, че няма да успея, защото съм дете на разведени родители (във времето, когато родителите рядко се развеждаха).

Научих се да се обичам въпреки. Но най-вече защото.

Защото имам най-чаровните лунички. Защото усмивката ми променя светове. Защото краката ми са ме завели на най-прекрасните върхове, а

очите ми могат да менят цвета си.

Научих се на красота малко по малко. С всяка чаровност, на която обръщах внимание, ставах все по-красива. Имах тайно оръжие, за което другите не знаеха, но усещаха присъствието му.

Другите... Тях също научих да ме обичат. Как ли? Съвсем лесно: позволих им да видят коя съм, колко енергия имам под кожата си, колко любов са натрупали мускулите ми, колко вдъхновение са приютили думите ми, колко сърца са докоснали ръцете ми.

Колко мечти са пораснали заедно с косите ми.

Казвам се Елена. И съм родител на красотите си.

Другите забелязват красотата, която създадох със силата си. Избрах да убия несъвършенствата. И ми се иска всички да направят същото. Да кажа на целия свят, на всяка една жена или мъж, че нашите недостатъци не са безсмъртни. Ние сме техните родители: ние сме ги създали, ние ги храним, за да растат, често ние сме тези, които не им позволяват да се изнесат от къщи. Но ние сме родители и на красотите си: ние сме ги създали, ние ги храним, за да растат, ние можем да ги задържим къщи.

Ние сме техните творци. И като такива имаме свободата да изхвърлим произведението си в кошчето за боклук. Да смачкаме черновата на топка и да пренапишем историята си.

Мама знаеше как да отгледа красотата ми. Шиеше рокли заедно с мен и никога не ми казваше, че няма да успея. Такъв родител избрах да бъда и аз за луничките и мечтите си. Спрях да храня и да отглеждам несъвършенствата. Защо човек да се съсредоточава в късите си нокти, ако има най-хубавите дълги коси?

Казвам се Елена. Мечтая да изкача Монблан.

И да разкажа на целия свят колко красив може да бъде. Какво виждам, когато се озова високо в планината. Как изживях най-голямата си любов – изживях я такава, каквата винаги съм си я представяла. Колко мечти може да преброи човек в усмивката на другия. Какво е да заспиваш в любими ръце.

Казвам се Елена. Хората се влюбват в мен.

Понякога от пръв поглед. Понякога като чуят смеха ми. Понякога като усетят енергията ми. Понякога като разберат спокойствието ми. Понякога като видят здравето в руменината ми. Хората се влюбват в красотите ми.

Казвам се Елена. И искам да ви кажа няколко неща.

Извивката е по-красива от правата линия. Добрите сърца – от празните. Блесналите очи – от гримираните. Еднаквите момичета, които индустрията произвежда, мечтаят за дълбочината на любовта, но могат да предложат само повърхността ѝ, защото прекалено много време са прекарвали да коригират външността, вместо душите си.

Казвам се Елена. Моята сила е моята красота.

Ралица Генчева

#3

Мама каза

Божидарка Нанкова е на 42 години и живее във Виена.

Мама каза, че лекарите в болницата никога не били виждали толкова много хора на изписването на бебе, колкото след моето раждане. Разплаква се винаги, когато говори за това. Имам най-силната майка на света.

За повечето хора с раждането на детето им започват тревогите, безсънните нощи, притеснението и тъмните кръгове под очите. Майките сякаш започват да остаряват. При мен стана обратното. С мъжа ми се спогледахме в родилната зала и си казахме: “Край, всичко свърши!”. Всички тези пет години, в които опитвахме. Свърши тежкото, свършиха безсъниците, свърши отчаянието, свърши умората. И започна хубавото.

Казвам се София Божана. Обичам двете си имена, както обичам мама и татко. Появила съм се грандиозно. Било е два през нощта и мама каза, че е било страшен студ. Имам най-смелата майка на света.

Раждането мина бързо. В шест часа сутринта вече излязох да си купя безалкохолно и нещо за хапване. За изписването мъжът ми ми донесе една рокля, сестра ми ми даде малко грим да си сложа на лицето, взех и червило от една приятелка. Нагласих се криво-ляво, за да ме снимат.

Мама каза, че преди мен изглеждала по-добре, но не се чувствала така. Толкова дълго ме чакала, че чакането се запечатало върху лицето и тялото ѝ. Понякога се гледа в огледалото и се цупи. Ние с татко не разбираме това. За нас тя е свършена. Имам най-красивата майка на света.

Преди Софи имах шест неуспешни бременности. След всяка бременност оставаха следи: бръчици, пигментни петънца, бели коси, отчаяние в очите.

След всяка бременност оставаше по нещо лошо и малко надежда.

Преди да започнат проблемите преминавах почти целия град пеш, докато стигна до работа. В началото винаги някой ми се усмихваше. Знаех, че съм в добро настроение, че изглеждам добре.

После спряха. Или аз спрях да ги забелязвам.

Когато се роди София, всички белези изчезнаха за един ден. И усмивките по улиците се върнаха.

Мама не обича да говори за себе си, нито за нас. Според нея това е прекалено лично. Но разказва нашата история, защото знае, че така може да помогне на други мъж и жена да станат мама и татко.

Имам най-добрата майка на света.

Снимката от изписването още стои на таблото в болницата. На снимката съм много красива. Изглеждам отново хубава.

Ралица Генчева

Росен Димитров

„Красотата е една от онези думи, наред с любов и обичам те, които няма нужда да се обясняват. Всяко дете ще се усмихне, когато му кажеш, че е красиво. Но в същото време е и една от най-абстрактните думи и позволява безброй интерпретации.

За мен красотата е усещане, онова, което не можеш да докоснеш. Направиш ли го, приближиш ли се прекалено, трябва да се отдръпнеш, за да се върне. Истинската красота е там, където няма какво да добавиш и където нищо не би отнел. Там, където няма нищо фалшиво. Където нещо пулсира и е истинско.“

#4

Василена – картини от една жена

Василена Петрова е на 37 години и живее в София.

Първи спомен за красотата

– Готова ли е, дядо?

– Още не.

– Може ли да погледна? Само за малко!

– Имай търпение, моля те! И стой мирна.

– Кога ще я видя?

– Когато я завърша, колко пъти сме говорили за това? Портретите не се показват, преди да са готови.

– Искам да се видя!

– Ще се видиш, момичето ми, ще се видиш – старият художник присвива усмихнати очи, млъква и сякаш изчезва зад триножника.

Мирисът на боите и тишината се смесват с нетърпението във въздуха, едно дълбоко вдишване – и споменът е тук, в онази приказна рамка, която само детството може да сглоби.

Василена е на пет. „Пухкава” е най-снизходителното, което чува за тялото си. Краката ѝ изглеждат криви заради походката и килограмите. Криви са предните ѝ зъби, защото имат изместен център. Крива е усмивката ѝ, която до двадесетата си година ще продължава да крие зад шепата си. Едно дете пред кривото огледало на чуждите погледи.

Любимият ѝ дядо, човекът, когото безкрайно обича и който на практика я отглежда, е Теньо Желев, един от доайените на българската живопис, майстор на пейзажите и портретите.

А нейният портрет?

Да, да. Ето, готов е. Най-последно!

Момичето, което я гледа оттам, е красиво.

Василена е красива.

За първи път.

За първи път „Василена” и „красота” стоят в едно изречение и всичко си е на мястото.

„Защото дядо ме нарисува.”

Мис Криви крака

Василена е на десет. Седи върху мокрия пясък, както е с дрехите, захлупила глава върху коленете си. Не ѝ пука в момента. Боли я главата вече. Умори се да плаче. Мрази го това момче. Мрази и плажа, и морето, и чайките, и Бургас. Отвратително е всичко.

„Ооо, мис Криви крака, как сме, мис Криви крака?”

Той е дванайсетгодишен. И жестоките му думи продължават да бумтят в ушите ѝ. Откъде е събрал толкова жлъч? Какво му пречат толкова моите крака? Да, криви са. По дяволите, криви са! И съм дебела. И никога повече няма да сложа къса пола през живота си! Дано да е доволен тогава! Дано ме забрави!

Василена е на двацет и пет. И е луда по моторите. Ямахата избумтява, преди да угаси двигателя. Слиза бързо и грациозно, поема дълбоко въздух. Морето е страхотно, времето е страхотно, плажът е страхотен. И чайките също. И Бургас. Забързва крачка. Среща със стара приятелка. Прегръдки, усмивки и приказки една през друга. „Да знаеш, Васи, ще дойде и един приятел.” И идва той. Не може да го сбърка – момчето, което ѝ причини толкова сълзи точно тук, в този град, край този бряг. Разбира се, не я разпознава. Чакай, това от онези погледи ли е? Начинът, по който един мъж гледа красива жена. Смесица от моментно оглупяване, атавистичен нагон, възхищение, съмнение и самоувереност.

– А ти коя си?

– Аз ли? Аз съм мис Криви крака...

„Това беше моята малка победа.“

Там, където никой не говори за външността

В семейството на малката Василена никога не се е обръщало внимание на външността като ценност. Винаги по-стойностното е било да си прочел Достоевски, да не пропускаш театрална постановка, да си образован. Да си смислен. А външната красота? Тя се промъква в главата ѝ по-скоро чрез своя негативен образ. Некрасотата на подигравателните погледи, некрасотата в огледалото, некрасотата в комплексите. Некрасотата на скритите усмивки.

„Раждането на сина ми промени всичко.“

Василена е на двайсет. Предстои ѝ следване в САЩ, приета е в академия за изкуства. Всички ѝ предричат бляскаво бъдеще и кариера. Но никой не слага в сметките любовта. А тя преобръща всичко. На първата среща разбира, че това ще бъде съпругът и бащата на децата ѝ. И му го казва. Всичко се развива лудо, мълниеносно и тайно. Следва въртележка, която преминава през пътувания и завръщания, скрита бременност от родителите, нарочно гипсиран крак, за да остане в България, и абсурдно лавиране около колхоза на уж предначертаното.

Накрая се появява синът им и изплаква с всички сили един оглушителен хепиенд.

„Вече нямаше значение как изглеждам.“

Василена разбира, че жената, в която се е превърнала, сега получава най-доброто огледало, най-доброто отражение. Защото всяка майка е най-красива на света за едни малки влюбени очи. Има някой, който те обожаваше и те приема такава, каквато си.

„Какво по-красиво от това да отстояваш новият си живот, семейството и детето си?“

Зад витрината

Витрината на кафенето ми рисува портрет в реално време. Теньо Желев дали би ми завидял за ракурса и модела? Зад стъклото – Василена, чаша недокоснато капучино и букет пролетни цветя. Тя е очакване и любопитство. Красива е. Не защото някой го вижда, не защото някой ще го напише. Не защото някой ще го прочете. Красива е, защото се усмихва. Широко. И не слага ръка пред лицето си. Няма никаква нужда. Красотата не е симетрия. И това не е антислоган. Красива е, защото се обича и защото има много хора около себе си за обичане. Красива е, защото е майка. Защото е жена. Защото е нежна. И силна. Защото е пролет и след малко ще завали проливен дъжд. И очите ѝ ще греят, докато говори. „Красотата е в очите” – казва тя. Привличат я. И помни завинаги света, който е видяла в тях. Поглежда те и ти става уютно. Сякаш някой те е наметнал с топло одеяло и ти е поднесъл чай. А тя обича всеки ден да си поднася едно малко предизвикателство, нещо, което да я променя. Моторите са нейното хоби и страст. Обича да се гмурка. Да танцува. Да тренира със сериозни тежести в залата, въпреки че изглежда крехка. Тромава и чуплива са я наричали като малка, а сега със сигурност би ме надбягала в преследване на следващото си предизвикателство. И съм сигурен, че няма да се счупи. Защото не са я счупили провалите, укорите и завоите, които е взимала в живота и на пистата. Но държи да е нежна, въпреки „мъжките” си хобита. „Нежността не може да бъде грозна” – казва тя. А казва ли си, че е красива? Винаги когато е щастлива от нещо. И се шегува с мъжа си: „Виж каква жена имаш само!”.

А аз си тръгвам от срещата с куп подарени истории и с благодарност, че ме е допуснала да я видя зад витрината на външността ѝ.

„Виж ти, каква жена! Ако някой я нарисова, ще нарисова красота” – мисля си.

Но всъщност някой отдавна го е направил.

Росен Димитров

Деси Нико

“Странно е. Когато чуем думите „женска красота“, първите асоциации в съзнанието ни са свързани с изящни статуи, стари картини, нови обработени снимки. А всъщност всеки от нас знае, че жената е най-красива във всичко онова, което не може да бъде запечатано с моментно изображение.

Ние ще докажем това.“

#5

Деси и сто чудеса

Десислава Василева е на 36 години. Родена е в Плевен, когато е тийнейджърка семейството ѝ се мести да живее във Варна, а самата Деси от седем години не спира да обикаля света.

Вярваш ли в чудеса? Истината е, че тях въобще не ги интересува какво мислим – чудесата си съществуват така или иначе. Все пак ми се иска ти също да ги видиш в пълния им блясък. Затова ти разказвам тази приказка.

Живяло някога едно чудно момиче на име Деси. Или Дейзи – зависи на какъв език произнасяли името ѝ. Защото Деси-Дейзи не стояла закотвена в едно-единствено царство или господарство, а още отрано си избрала да бъде гражданин на широкия свят и да общува с хора, които говорели на различни езици. Кръстосвала света и езиците надлъж и нашир.

Най-много от всичко обичала морето. Усещала, че то сякаш било част от нея.

Чувствала се спокойна само тогава, когато можела да вижда вода. Затова един ден не се поколебала да започне дългите си пътешествия с кораби, без да се страхува в колко опасни води можели да я отведат те. Много по-важно за Деси било да види всички чудеса на планетата.

Чудо първо. Стъпила на Края на света – така наричат Ушуая в Аржентина, считан за най-южно разположения град на планетата. Поплакала си сред лежерните аржентици, защото багажът ѝ се бил

качил на кораба преди нея, а ботушите на краката ѝ съвсем не отговаряли на тамошния климат.

Чудо второ. Отплавала след Края на света в качеството си на хлебар и сладкар, единствена жена в кухнята на кораб ледоразбивач. Имала ли морска болест? Имала. Но издържала предизвикателството наравно с мъжете, дори по-достойно от тях. Останала с екипажа през целия сезон и многократно преминала през протока Дрейк, смятан за едно от най-опасните за мореплаване места на Земята. Там, където се сливат Атлантическия и Тихия океан. Там, където вълните достигат 15 метра, но преминеш ли ги веднъж, ще видиш поредното вълшебство – как ледовете на Антарктида си менят цветовете пред смаяния поглед на пасажерите. И тук-там се излежават тюлени.

Чудо трето. Пингвините! Всички ги харесваме, но малцина като Деси са имали щастието да се разхождат на остров, заобиколени от стотици пингвини, които любопитно надничат във всяка раница, в която очакват да намерят храна. Още по-малко са щастливците, които също като Деси са успявали да докоснат кит, да видят със собствените си очи как под водата прилича на една огромна магия, а над водата се премята като същински актьор.

Продължаваме ли? Четвъртото чудо се състои в репликата „Отидох на Южния полюс, грехота е да не видя какво се случва и със Северния!“. Рекла и отсекла. На следващата година Деси се качила на друг кораб, готова да изследва и противоположната част на света – Арктика. Сама видяла как живеят ескимосите там: не в иглута, а в малки шарени къщички. Край тях нямало друго, освен супермаркет, но затова пък всяка къщичка била прилежно снабдена с интернет за комуникация надалеч и АТВ за придвижване из околността.

И така, сладката шеф Дейзи не спирала да обикаля света. Когато се изморила от океаните, започнала да си търси работа на бутикови кораби

из Европа. Поглъщала жадно всяко приключение, което животът имал да ѝ предложи.

За съжаление човек, който избира бурните води пред кроткото съществуване в познати локви, не е орисан да вижда единствено световните чудеса. Съдбата го изправя и пред световните гадости. Деси знаела това и гордо изправена посрещнала най-голямото изпитание в живота си. „Била съм в двата края на света, видяла съм какво ли не, та сега едно раче ли ще ме спре? Не мисля!“ зарекла се насред Алпите нашата необикновена героиня, когато австрийските лекари ѝ открили агресивен рак на гърдата. Трети стадий. Четвърти е последният. Бучка в гърдата на Деси била нараснала зловещо след сгрешени диагнози и неадекватно лечение две години по-рано в България, но това е една друга приказка, антиприказка, която не ми се иска да ти разказвам.

Приказката, която искам да ти разкажа, е за това как човек побеждава рака. С оптимизъм. „Но аз мечтая за сладкарски магазин! Не мога да умирам, какви са тези глупости! Нямам време и да лежа по болници!“ казала Деси и започнала да се бори. И чудесата отново започнали да прииждат, едно след друго.

Първата си златна богородичка Деси намерила съвсем случайно в парка. По време на няколкото месеца химиотерапия тя отказала да се залежава. Вместо това сама си направила добър режим на хранене, започнала да тича в парка, всеки ден по 30 минути, след което с часове се разхождала в компанията на майка си по алеите. По време на една от тези разходки настъпила блещукащ предмет на земята, навела се и установила, че е златно изображение на Богородица. Прибрала си го, убедена, че е изпратено да я пази. Вярвала в чудеса. Лекарите в Австрия пък вярвали, че самата Деси е чудо. Изкарала си цялата химиотерапия на крак, косата ѝ започнала да пада чак в последния месец, а в последния ден на лечението бучката изчезнала, поне видимо.

Наближавал моментът да се направи операция за отстраняване на вътрешните образувания. Тогава се появила и втората богородичка. Терасата в хотелската стая на Деси била долепена до терасата на съседната стая. Една вечер момичето излязло на въздух и се запознало с временната си съседка – възрастна францужойка. Дълго си говорили. Жената казала на Деси, че била преминала през същите изпитания и че трябва да пази позитивизма си. На сутринта оставила пред вратата ѝ съвсем същата златна богородичка като онази, която Деси била намерила в парка. „Пазителите“, както Деси ги наричала, станали два.

И две операции в един ден. Успешни. Въпреки че била изгубила много кръв, Деси започнала да се разхожда сама на петия ден след операциите. След десет дни я изписали. По време на престоя в болницата към нея се приближила друга възрастна жена и ѝ подарила трета позлатена богородичка, същата като предишните две. Има ли все още някой, който не вярва в съществуването на чудеса?

Последният етап от лечението се състоял в лъчетерапия. Лекарите предупредили Деси, че се очаквало като страничен ефект да изпада в депресия, да плаче, да търси помощ от психолог. Нищо подобно! По онова време Деси била отседнала при местни монахини, които я смятали за своя любимка, обсипвали я със смях, песни, музика и разходки. Те били за нея учителки и майки, осигурили ѝ цялата психологическа подкрепа, от която имала нужда. Накрая ѝ подарили кръстче с Исус.

И така, Деси не е приказна героиня, която живяла някога, ами си живее щастливо усмихната днес. Никога не се разделя с кръстчето и трите си богородички. И така ще бъде, докато не стане на толкова години, колкото чудеса е видяла – поне 100.

Деси обича България. Ще ѝ липсва, иска ѝ се да можеше да остане тук. Дейзи обаче има още много мечти и най-голямата от тях е да си отвори

собствен сладкарски магазин. Затова ще се премести със семейството си в Испания – там има по-добра възможност да реализира желанията си.

От цялото си сърце ѝ желая успех. Защото кратката ни разходка по плажа и вълнолома във Варна ми донесе толкова много. Приказката на Деси ми показва колко чудеса може да даде светът на един-единствен човек. И колко красота може един-единствен човек да даде на света. Красотата на приключението. Красотата в това да умееш да подсладиш живота на хората, като им сервираш вкусни десерти с финес. Красотата на здравето, преди всичко. И красотата на една майка – майката на Деси. Прекрасната ѝ дъщеря никога няма да забрави подкрепата, която тя ѝ е оказала през трудните месеци на лечение.

Всеки си има несъвършенства. Сигурно и Деси ги има. Но човек просто няма възможност да забележи нито едно от тях, защото цялото му внимание остава приковано и омагьосано от лъчезарния оптимизъм, който тази невероятна жена излъчва с всяка фибра на тялото и смеха си. Желая ти попътен вятър, момиче!

Деси Нико

#6

Най-красива в кимоно

Мая Борикова-Калчункова е на 31 години. Родена е в Сандански. Следвала е в Пловдив и София, а сега отново живее в родния си град.

Задава се на фона на известните фонтани в Сандански. И да не чаках нея, пак щях да я забележа – приближава се един татуиран пожар. Или нежно изрисувано цвете? Странно. Може да са диаметрално различни, но на Мая и двете определения са ѝ точно по мярка. Ако бях кавалер, щях да ѝ целуна ръка. Още от първия татус на китката да започна да гадая личната ѝ история.

„Единствено дете съм. Бях глезеното момиченце на мама и тате. Те ми показаха как изглежда едно щастливо семейство.“

Върху лявата китка на Мая – скорпион. Това е зодията на майка ѝ. Върху дясната китка – келтски символ за триединство. Мая и двете ѝ най-добри приятелки си го татуирали едновременно преди много години.

Разказва ми, че животът ѝ е започнал като спокойна приказка. Израснала е в красива обстановка. Със светнали очи споделя, че не може да си представи двама души да се обичат повече от родителите ѝ. Благодарение на тях от дете е опознала здравословния модел на взаимоотношения, към който вечно ще се стреми. Въпреки всички перипетии, с които Мая се е сблъскала на по-късен етап, никога не е забравила как трябва да изглежда щастието.

„Казват, че всяко момиче мечтае да се види в бяло. Аз също се чувствам най-красива в бяло, само че нямам предвид булчинската

рокля, а кимоното.“

Първата любов и въобще първият мъж на Мая във всяко едно отношение – това бил първият ѝ съпруг. Още като ученичка тя въздишала по дългата къдрава коса на А., който се занимавал с музика и карате. Оженили се в един мразовит февруарски ден, когато Мая била на 23. Спомня си, че онази зима била особено тежка и студена, наричали са я Ледена епоха. За съжаление такава се оказала и метеорологичната обстановка на сключения брак. Скоро след сватбата той започнал да се разпада.

Мая признава, че много обичала А. и тежко преживяла раздялата, но завинаги ще му остане благодарна за една доживотна любов, която е запалил у нея – изкуството, наречено карате. Мая не била достатъчно щастлива със славянската филология, която учела в Пловдив, и именно А. я насърчил да кандидатства в Националната спортна академия. В началото Мая не се чувствала уверена. Тя си знаела, че е спортна натура, преди това се била занимавала с джудо и фитнес, танцувала като мажоретка, но повечето кандидатстващи в НСА имали далеч по-солидна подготовка. Имали медали.

Все пак решила да опита. А. бил нейният личен треньор. Бил много критичен и това още повече я нахъсвало. Точно преди приемния изпит обаче Мая се оказала сама в непознатата за нея София, изоставена от треньор и съпруг, изгубила клуба, който толкова много обичала, изпълнена със странна комбинация от амбиции и тъга. Успяла да се стегне. Приели я в НСА с отлична оценка и в крайна сметка завършила не една, а две специалности. Открила най-голямото си професионално щастие – да бъде треньор по карате и да се наслаждава на постиженията на своите ученици.

Мая обожава нещата, на които я е научило бойното изкуство. Попадайки в ситуация да тренира други хора, тя изведнъж открила в

себе си увереност, за каквато преди това не била и подозирала. В същото време се научила и да скланя глава – когато закъснееш за тренировка, трябва да коленичиш с ръце на земята и да останеш в почтителната поза, докато треньорът не ти каже да влезеш. Няма значение какъв колан носиш.

Известно време Мая водила и курсове за самозащита на жени. За съжаление скоро след това разбрала, че въпреки уменията да парализираш противника с един удар, собствената ти психика може да те превърне в жертва.

Вторият мъж в живота на Мая оставил грозни спомени, но и един прекрасен резултат – дъщеричката ѝ Ивайла.

„Известно време търпях побоищата заради дъщеря си. Но накрая, отново заради нея, го напуснах. Осъзнах, че агресията може да застраши живота и психиката на детето.“

М. бил татуист. С Мая се познавали от години, споделяли едни и същи интереси. Чувствала го като брат и не предполагала, че точно той ще я нарани.

В началото всичко вървяло добре. Мая била потискала влечението си към татуировките с години, защото А. не одобрявал да прекалява с тях. Изведнъж се отпуснала и М. добавил много нови картини по тялото ѝ. След раждането на дъщеря им започнал да добавя и синини. Редовно и ужасяващо.

Мая дълго крила нещастieto от близките си. Не искала да напряга родителите си, не искала да ги разочарова, защото знаела какво означават за тях любов и семейство. Забременяла повторно, но М. не искал още едно дете и я принудил да направи аборт. Паник атаки и

депресия. Мая не допускала възможността да се лекува с хапчета, страхувала се да не развие зависимост. За пореден път мобилизирала цялата си психическа сила, за да оцелее. В крайна сметка осъзнала, че за дъщеря ѝ можел да се окаже пагубен животът в обстановка на насилие и скандали. Двете напуснали дома на М.

Той все още не е престанал да заплашва от дистанция. Но Мая има нов съпруг, с когото най-после изживява любовта такава, каквато трябва да бъде – щастлива.

„Понякога се оказва, че човекът, с когото на пръв поглед имаш най-малко общо, може да се окаже най-добрият за теб.“

Името на обичта отново започва с А. Той закриля Мая, но не закрилата е най-важна за нея. Мая отдавна се е превърнала в птица, много по-силна от замечтаното момиченце, живяло някога в гнездото на майка си и баща си. Мая може да се грижи сама за себе си и за своята дъщеря. Има нужда от А. не защото без него не може да бъде силна, а защото с него няма нужда да бъде каквато и да било. Свободна е да бъде просто себе си. И само белезите остават да напомнят за сивите мигове.

Белезите по тялото на жената – те винаги разказват истории. Някои от тях са желани. Като скорпиона, като знака за триединство и останалите татуировки по кожата на Мая. Други белези не са били искани, но можеш да ги обичаш. Такива са многобройните травми от каратето, за които Мая не си спомня с лошо, защото те свидетелстват за нейния дух на боец. Има и такива белези, които никой никога няма право да нанася. За щастие днес Мая може спокойно да опипа главата си, без да усеща синини и болезнени участъци на всеки сантиметър от нея.

Белезите невинаги са красиви. В живота на Мая е имало немалко грозни моменти. Точно те обаче са ѝ позволили да покаже най-голямата си красота: умението да преобръща изцяло живота си, когато той тръгне в

грешна посока. Подобно на барон Мюнхаузен да издърпва сама себе си за косата, когато попадне в някое блато. Да кандидатства нещо напълно различно и ново, когато осъзнае, че е записала грешна специалност. Да зачеркне насилието от живота си, вместо да се самозалъгва, че то ще се промени. Да преодолее паник атаките с воля, а не с хапчета. Да се върне отново на буквата А., за да изпише нова азбука на любовта, този път по-красива.

С Мая прекарахме три часа в разговор. Време е да се разделим. Ако бях кавалер, щях да ѝ задържа вратата на излизане от ресторанта. Но не съм кавалер. И аз съм жена, мога само да се възхищавам на едно силно момиче, което цял живот се стреми към своята приказка и не е готово да се примири с нищо по-различно от нея.

Деси Нико

Елица Мавродинова

“Търсим истинските истории на истинските жени, които може би вярват, че са „съвсем обикновени“. Като творец разбирам прекрасно, че зад привидно обикновените истории се крие най-необикновената красота. За мен тази кампания е не само вдъхновяваща, но и безкрайно важна. Заставам зад нея като писател и като жена. Защото в този объркан свят твърде много жени са доведени до вярата, че красотата се определя от мерки, теглилки и физически дадености. Нашата работа е да им дадем очи назаем, за да видят повече. Очите на творци.“

#7

Най-хубавата на света*

Онази сутрин той ѝ каза, че е най-хубавата на света.

Симона му обърна гръб, за да скрие напирещите сълзи. Помоли колежката си да застъпи за малко, изтича навън и плака. Плака дълго и бавно, чак докато гримът потече през пръстите ѝ на малки черни вади. Това беше несправедливо, ужасно несправедливо. Тя не понасяше несправедливостите. Имаше нещо в нея, някаква сила, която я караше да стане и да се бори.

Може би защото беше свикнала да е сама. Беше постигнала всяко зрънце от себе си със собствените си усилия. Щеше да е сама и този път. И срещу тази несправедливост.

Тя пое дълбоко въздух и се овладя. С бавни, отмерени крачки премина по целия коридор, застана пред огледалото в тоалетната и внимателно започна да оправя грима си. Имаше дълги, извити мигли. Наследство от баща ѝ. Едно от малкото хубави неща, които бе получила от него. „А може би не са толкова малко...“ помисли си. „Когато ти отказват нещо, не ти ли дават друго? Не съм ли това, което съм, защото вас ви нямаше?“

Опита се да си припомни детството, но и този път не се получи. Сякаш се беше родила възрастна. Усмихна се на парадокса. Ако родителите са още деца, децата трябва да станат възрастни.

Вгледа се в огледалото. „Най-хубавата на света“... кънтяха думите му в

главата ѝ. Не, това не можеше да продължава.

Тя се обърна рязко на пети и решително затръшна вратата след себе си.

Работният ден беше по-напрегнат от обичайното. Може би защото мислеше за после. Тя ще погледне жената в очите, ще я помоли да поговорят насаме... Как да подходи? Дали да ѝ каже всичко, или да ѝ спести най-лошото?

Всъщност не беше важно. Все пак онази беше възрастна жена и нямаше значение дали ще нарани чувствата ѝ. Важното беше друго.

Последните минути се търкаляха мудно. Тя закъсняваше. Отново. Но ето, че все пак се зададе по коридора – добре изглеждаща, поддържана жена на средна възраст. Симона я покани да я последва с отмерен жест и затвори след нея вратата на учителската стая. Накрая жената плака.

Така и трябваше.

Онова малко момченце, на име Асен, никога не разбра защо майка му спря да закъснява да го вземе от детската градина. Години по-късно щеше да си спомня ужасното чувство от това да го заведат цял час преди другите деца и да го вземат цял час след тях. Страхът, че няма да дойдат за него, че ще остане завинаги тук, че е сам, съвсем сам с лелката от кухнята.

Но щеше да си спомня и как майка му се промени. Как започнаха да ходят на дълги сладоледени разходки и тя спря да бъде толкова заета, и той сякаш спря да ѝ тежи...

Щеше да си спомня бегло и една учителка в детската градина, която сякаш го разбираше. Онази с дългите черни мигли.

Разбира се, той не знаеше колко пъти тя бе идвала на работа по-рано и бе оставала след работно време, за да постои с него.

И след години нямаше да помни онзи съдбовен ден, когато ѝ каза, че е най-хубавата на света.

А тя знаеше, че най-хубавата на света за едно дете трябва да е майка му.

Елица Мавродинова

** Този разказ е част от историята на 20-годишната Симона Иванова от Враца. Когато Симона се ражда, и двамата ѝ родители са прекалено млади и „не са се наживели“. В ранното ѝ детство баща ѝ почти напълно изчезва от живота им. И двамата с майка ѝ се лутат между неуспешни връзки и желание да си наваксат неизживяното. На Симона ѝ се налага да се самоотглежда. Сама ходи и се прибира от детската градина. Започва да живее сама в ранния пубертет. Никога не злоупотребява с пълната си свобода. Учи упорито. Спестява всеки лев. Когато завършва гимназия, си купува автомобил със собствените си спестявания. В момента следва в Пловдив и вече работи като учителка в детската градина. Мечтае за тази работа от дете и я върши с огромен талант, отдаденост и разбиране към децата.*

Особено към онези, подложени на несправедливо отношение. Казва, че трябва да се чувства наистина готова, преди самата тя да има семейство. Иска да даде на децата най-доброто от себе си.

Мъдростта на Симона е изумително красива. Особено съчетана с младостта ѝ.

Бел. авт.

#8

ФЕНИКСЪТ*

Има огънове и огънове. Едните горят безкрайно, постоянно, всяка секунда, всеки ден. Горят ни отвътре, парят, пукат с онзи таен огнен пукот, който нещата издават, преди да се разпаднат на съставните си частици, все едно ти казват нещо. Някаква последна тайна, която знаят само умиращите неща. Пук.

Другите огънове избухват внезапно, протягат се към небето и реват, реват така, сякаш самата тъкан на вселената се раздира и зейва през нея червената паст на ада, реват и разлюляват гладни езици, и поглъщат, поглъщат... какво?

Каквото им дадеш. Знаем, защото съм изгаряла.

Всичко започна с една тенджера боб, понеже в живота всичко започва така – глупаво и битово, с най-простото нещо. Никой не идва от небето да ти каже, че Ти си избраният и ще ти се случи Нещо Велико. Великите неща започват с тенджери под налягане, които не знаеш как да използваш.

И докато се усетиш, светът избухва. И гладният огън поглъща всичко, което си вярвал, че си.

Бум.

Времето спира. Остани за малко с мен в този интервал между секундите. Ние сме в самия център на замръзналото цвете на експлозията. От тук смъртоносните му венчелистчета изглеждат

красиви. Тук, в тази пауза между мислите, се намира нещо важно. Тук се намира онова, което съм наистина.

Пук.

Тук, в самия център на всички неща, аз виждам, че имам избор. Огънят е огромно гладно животно. Аз избирам с какво да го нахраня. Затова му давам илюзиите си. Страховете си. Онзи крив аршин, с който се меря сама, по който все не съм достатъчно добра.

Пук.

И ето, че илюзиите ми се разпадат на съставните си частици. Не ми пука за изпита идната сряда, който ме беше страх, че няма да взема. Не ми пука за тълпата, пред която се срамувах да покажа глезените си, защото смятах, че са твърде дебели. Не ми пука за огледалото, в което все не се харесвах! Нека горят!

Пук.

И става тихо.

Ослушай се и ще чуеш поточе с гласа на баба Гина. Извира песента ѝ от самия ми корен и си проправя път нагоре. Огледай се и ще видиш икона с лицето на мама Ваня. Откъртва се сълзата ѝ като водна стихия и една само е достатъчна да напълни всички езера. Протегни ръка и ще докоснеш скала с рамене като на батко Динчо. Вечна като достойнство, блага като любов. Тук са очите на неродените ми още дъщери, сини, сини като океани! Тук е усмивката на баща им, той ме чака да го обикна! Тук, в центъра, са нещата, които не горят!

Пук.

Сега виждам. Огънят не може да убива. Може само да разгражда нещата на съставните им части. За да сътворим от тях други неща.

Пук.

Беше преди 20 години. Казват, че съм била обезобразена. Аз знам, че за пръв път видях истинския си образ.

Казват, че съм се възстановила като по чудо. Аз знам, че се сътворих наново. От градивните частици на онова, което изгоря. Защото открих в центъра на огъня силата, която твори. Тя принадлежи на всички нас. И името ѝ е Любов.

Има огънове и огънове. Едните идват като стихия. Вторите ни горят ежедневно, парят, пукат с онзи таен огнен пукот, който нещата издават, преди да се разпаднат на съставните си частици, все едно ни казват нещо. Една последна тайна, която знаят само умиращите неща.

Нищо не умира наистина.

Елица Мавродинова

** ФЕНИКСЪТ е моят творчески поглед върху истинската история на 47-годишната Гинка Динчева, която живее в Кърджали. На 20-годишна възраст, в следствие на битов инцидент с тенджерата под налягане, Гинка получава изгаряния 3-та степен по цялото лице. Успява по чудо да запази очите си, но е напълно обезобразена. Днес, 20 години по-късно, тя няма нито един белег. Възстановява се с помощта на*

възрастна билкарка и нейните домашно приготвени мехлеми. Има две прекрасни дъщерички и любящ съпруг, който я впечатлява с непоклатимите си принципи, когато ѝ отнема шофьорската книжка за превишена скорост, макар да е лудо влюбен в нея и да я ухажда от месеци. Гинка казва, че „вече не правят такива мъже“. Най-важните хора в живота ѝ, освен децата и съпругът, са баба ѝ, която е жива, здрава и стабилна като планина, майка ѝ, която, останала вдовица рано, успява да отгледа нея и брат ѝ съвсем сама и въпреки това да им подари вълишебно детство. И разбира се, Братът, за който Гинка говори с безкрайна любов и искрено преклонение. Казва, че той е най-добрият човек на света. Когато майка им изпада в кома веднага след раждането на Гинка, брат ѝ се грижи за невръстното бебе сам, докато тя се възстанови.

Гинка казва, че най-страшните неща в живота са най-големите ни учители. Докато се възстановява от изгарянето, тя успява напълно да промени гледната си точка. Надявам се да съм успяла да изразя как. Сред безброй многото изумителни истории, с които е изпълнен животът на тази жена, беше трудно да избира точно тази, която да опиша. Изключително интересен факт е, че завърших този разказ на 11 май и го изпратих на Гинка, за да го прочете преди всички, както се бяхме разбрали. Няколко часа по-късно тя ми се обади изключително развълнувана и каза: „Искам да ти кажа нещо, което няма как да знаеш. Това, което описа, се случи преди много години... точно на 11 май.“

Бел. авт.

Ралица Стоянова

„Много си хубав“, казвам на 4-месечния си син, а той отвръща с голяма беззъба усмивка. Не поставя под съмнение думите ми. „Много си хубава“, казва мъжът ми, аз промърморвам едно „благодаря“.
Невинаги успявам да се видя през неговите очи. През последната година наблюдавах под луна как тялото ми се променя вследствие на бременността, а след това отново се връща към обичайната си форма. Тази трансформация ми носеше и безпокойство, и радост. Ние жените често сме собствените си най-големи критици. Именно заради това приех поканата на Dove да разкажем заедно историите на истинската красота.

Онази, която няма нужда от 100 лайка на снимката си в Instagram, която си изяжда десерта с кеф, която има мечтаната професия, която дава грижа и обич на близките си. Онази сме ние, нали, момичета.“

#9

Как Адриана пребори себе си

Адриана Ангелова-Иванова е на 36 години и живее в София.

Чакам Адриана на улица в центъра на София. Оглеждам се в жените, които минават, чудя се коя от тях е моята героиня. Срещу мен се задава момиче с енергична походка и къса коса на розово-сини кичури. Това е тя, казвам си. Оказвам се права. Запознаваме се и Адри предлага да отидем в малко кафене близо до дома ѝ. Топло и непринудено място – точно какъвто ще бъде разговорът ни. Започваме, разбира се, с ярката ѝ външност. Питам я как се е решила на такава прическа, а тя ми отговаря:

„Една нощ се събудих в три часа и се подстригах с машинката на мъжа ми.“

Докато я гледам с отворена уста, Адриана добавя, че от осем години изглежда така. Сама се подстригва и боядисва. „Сигурно и като пенсионерка ще съм пак така“, смее се. Прическата е станала нейна запазена марка. Казва, че често получава комплименти за нея дори от непознати. Ексцентричната ѝ външност се възприема доста позитивно, но Адриана споделя, че е имало случаи, в които самата тя не се е чувствала на място – на служебни събития и коктейли. Съжалява малко за татуировките си. Причината е, че самата тя много се променя с годините и би искала татуировките ѝ да отразяват сегашното ѝ Аз, а не миналото. Да са в унисон с това как се чувства в момента, а не когато ги е направила. „Едната съм я променяла два пъти, другата три – не е невъзможно“, казва ми с усмивка.

Промяната не плаши Адри, напротив. За нея тя е двигателна сила. От стеснително дете през бунтарка до улегнала жена – това са периодите, през които е минала, търсейки себе си. От днешна гледна точка си дава сметка, че раздялата на родителите ѝ я е накарала да се затвори във вътрешния си свят. В училище е била аутсайдерът: подигравана, отблъсквана, непопулярна. Споделя, че винаги е била страстен читател и именно книгите са ѝ помогнали да порасне и да се осъзнае. Другият фактор е съпругът ѝ, който много я подкрепя и я кара да вярва в себе си.

Когато го среща, тя тъкмо приключва четиригодишна „отровна“ връзка. Бившият ѝ приятел е властен, ревнив, потиска я. Настоящият ѝ партньор е абсолютната противоположност. „С новия мъж животът ми се промени към по-добро, аз самата се промених. Всичко се намести по неподозирано добър начин“, споделя Адри. От стеснително дете, което буквално не може да говори с хората, става блогър, влогър и телевизионна водеща. Именно тази трансформация Адриана определя като своя най-голям успех.

„Преборих себе си и започнах да се занимавам с неща, които никога не съм подозирала, че бих правила.“

Смяната на професионалното поприще започва по време на първата ѝ бременност. Пет години преди това е работила като интериорен дизайнер, но не е била удовлетворена. След като забременява, започва да посещава популярен форум за майки. Чрез онлайн общуването среща много хора, с които се сприятелява. Става много активен потребител. Съвсем случайно научава, че заедно със създателката на форума си бутат количките в един и същ парк. На едно събитие на форума се запознават, по-късно дамата я кани на интервю за работа, без да ѝ казва какво представлява позицията. Интервюто минава повече от добре. „Два часа не млъкнах“, казва Адриана. След 30 минути ѝ се обаждат с предложение да стане главен редактор на форума...

И така вече осем години.

Малко след стартирането на тази работа, отново окуражена от онлайн приятелите си, създава блога си, който е ориентиран основно към красотата и козметика. След това започва да снима и клипове. Зарязва за три години това хоби (самата Адриана определя блогърството като хоби, като начин да се разсейва, а не като професия), докато не забременява с второто си дете. „Аз съм много деен човек, не ме свърта на едно място. Това, че бях позиционирана вкъщи с малко бебе ме накара отново да се захвана с моето хоби“, казва Адри. Според нея всяка майка има нужда от странично занимание, в противен случай се фиксира твърде много върху децата и зацикля.

Най-новото ѝ професионално превъплъщение е като телевизионна водеща. Получава тази работа отново случайно. Отива на работна среща по друг повод, харесват я и я канят да води собствено шоу. Първоначално отказва, защото и без това има достатъчно ангажименти, но впоследствие колегите ѝ я убеждават да приеме. Темата на предаването е родителството през призмата на това, че и родителите са хора. „Хора, които не се интересуват само от ваксини и детски дрехи“, казва с усмивка Адриана. За нея самата майчинството е изключителен генератор на енергия.

„Преди това бях една скучна жена, която ходеше на работа с неудоволствие, прибираше се и не правеше нищо.“

Майчинството преобръща живота ѝ на 180 градуса в много по-добра посока. „Накара ме да започна да бъда по-отговорна, да мисля повече за бъдещето. В момента работя сто неща, но знам, че го правя за моето и за на децата бъдещето“. Питам я как се справя с умората, която неизменно се трупа с жонглирането между разнородни работни ангажименти и две деца, едното от които е на девет години, а второто – на година и

половина. Тя ми казва, че е въпрос на организация и самодисциплина. „Мотивира ме желанието за успех, а и мисълта, че това не е за постоянно. Децата порастват – тръгват на ясла, градина, училище. Аз имам нужда да съм дейна.“ Споделя, че е страдала от следродилна депресия, преди да възобнови хобитата си. „Имало е дни, които съм прекарала по пижама, не съм се ресала – беше ужасно. Когато се върнах на работа, усетих, че това много ме зарежда и ми дава настроение“, откровена е Адри.

„В момента, в който започнах да постигам успехи сама за себе си, започнах да се чувствам по-уверена и по-красива“, добавя тя. Това е и посланието, което иска да отпрати с блога си – да вдъхне смелост на жените да правят това, което искат и да изглеждат така, както искат.

„Сляпото следване на модел за подражание показва неувереност. Аз не искам да следвам модел!“

Адри с усмивка споделя, че единствено би се радвала да изглежда на толкова, на колкото се чувства – на 20. Без да я питам, казва, че е на 36 години и се сърди на по-младото си Аз за някои глупави избори, например всекидневното посещение на солариум. „Изглеждах ужасяващо, въпреки че тогава много се харесвах“, смее се Адриана. Питам я кога се е чувствала най-красива, а тя ми отговаря без да се замисля: „На сватбата ми“. Сега, когато гледа снимките от специалния ден, не се харесва, но тогава се е чувствала неотразима. Този, заедно с дните, в които е родила децата си, са най-щастливите ѝ дни.

„В моментите, които са били най-значими за мен, съм се чувствала най-красива, независимо от това как действително съм изглеждала“, казва.

А не сме ли всички най-красиви, когато сме най-щастливи, питам я реторично. Вместо отговор Адриана се усмихва. Тук нашият разговор

приключва. И двете усещаме, че усмивките на лицата ни са най-доброто заключение. С Адри се разделяме, аз тръгвам към дома си. Отново се оглеждам в жените, които минават покрай мен на улицата. Всяка от тях може да бъде героиня в своята собствена история за красотата. Стига да е достатъчно смела да пребори или да отстои себе си, да се учи от грешките си, да празнува успехите си, да не се вглежда прекалено педантично в недостатъците си, да е уверена в кожата си. Красотата не е калъп, в който да се напъхаме. Красотата е свободата да счупим калъпа.

Раица Стоянова

Радослав Гизгинджиев

„Думите, които изричаме, пресътворяват лицата ни. Красивите истории, които разказваме, подмладяват душите ни. А от историите за любов започва животът.

Красотата намира своя дом първо в големите сърца и ъфти в ирисите на очите ни.“

#10

Цветята на Невена

Невена Лумпарова е на 60 години и в момента живее в Благоевград.

Бяхме избрали спокоен ресторант, в който да седнем за по чаша кафе. Аз знаех съвсем малко за Невена, а ти – сякаш всичко и за двама ни, макар и силуетът ти да бе призрачен, неясен и едва забележим. За мен жената беше непозната, а ти – непостоянният приятел, който идваше когато си пожелае в живота ми. Сега и тримата искахме да бъдем заедно на масата и да търсим някаква история за красотата. Да я търсим в думите, паузите и въздишките си. Аз бях там, за да напиша част от историята на Невена. Ти беше мълчанието на нашата среща.

– Името ми е Невена – с приветлива усмивка каза жената и започна да вади от голямата си дамска чанта уханни венчелистчета от прецъфтяла роза. Движенията на пръстите ѝ бяха внимателни, сякаш да не притесни някого с действията си или да не нарани листенцата.

Върху стъклената повърхност на масата слагаше внимателно десетките отломки от цветя – леко увехнали, ненужни, безнадеждни, сякаш изгубили пътя си. Ръцете на жената деликатно ги докосваха, сякаш нареждаше парчета от пъзел, видим единствено за нея. Нетърпеливо правеше някаква добра магия, а на лицето ѝ се чертаеше едва видима усмивка, предизвикана от този странен ритуал. Невена доволно погледна малкия цветен килим, който бе изтъкала върху масата за кафе, наведе се отново над чантата си и извади поставка за яйце от цветна хартия.

– Правим разни неща за великденския благотворителен базар –

промълви Невена, загледана в мен. В очите ѝ се четеше симпатичен малък празник, след миг тя се наведе и извади от чантата шарено великденско яйце. Сложи го на поставката. – Просто исках да ви покажа какво правим.

Невена аранжираше с нещо малко нашата среща. Почувствах, че ми показва някаква част от света си. Сервитьорката донесе чашите с кафе, докато аз приготвих диктофона, с който исках да запиша разговора ни. И твоето мълчание. Понякога тишината зад изречените думи може да разказва повече. Знаех, че твоето присъствие ще даде живот на думите ни.

Невена ми разказа, че работи като социален работник, основно с деца. Да. Онези, за които трудно се говори: изоставените и болните. Каза ми, че е на 60 години, макар че очите ѝ бяха на 25. Каза ми, че е отгледала две деца, докато наблюдавах ръцете ѝ, с които им е помогнала да пораснат. С които е ресала косите им, с които е носила цветя и топъл хляб в дома си. Каза ми, че има и внуци, докато забелязвах как лицето ѝ все повече се подмладява. Думите ѝ заличаваха бръчиците по кожата – и нейните, и моите. Мълчанието ти също. Разказа ми и малко за мъжа си, докато си мислех, че жена като нея не може да не бъде обичана.

Твоят силует бе станал плътен, по-жизнен и ясен, макар и безмълвен. Поглеждах те все по-често, докато слушах Невена. Усещах все по-осезаемо твоето присъствие.

Невена ми разказа и за защитените жилища от семеен тип. Там, където всичко започва отначало за децата. Когато говореше за нищетата, бедността, проблемите на изоставените и болни деца, погледът ѝ не ставаше тъжен, а ярък – някаква невидима сила го пълнеше с любов. Тогава си помислих, че само когато говорим с любов за болките си, може да лекуваме рани. Знаем, че хората обичат да говорят за себе си, опитах се да я провокирам да ми разкаже повече за самата нея, но

Невена отново и отново се връщаше към темата за децата. Търсех историята ѝ, но вместо нея получавах само пролетни цветя, които цъфтяха между думите ѝ и покълваха в тишината на твоите устни. Онези цветя, които щом ги погледнеш, въздъхваш с надежда и си казваш: „Зимата отмина и вече пролетта е тук!“.

– Не си ли забелязала, че днес светът смята добрите хора за наивни? – попитах Невена, убеден, че тя ще ме опровергае.

– Да, забелязала съм – отвърна тя и се загледа във великденското яйце и цветчетата, които беше събрала отнякъде за нашата среща. Въпросът не я притесни, дори не трепна лицето ѝ. Тя беше сигурна в правилността на своя път. – Имаше едно дете, което искаше да ме нарича „мамо“.

Доброто се движи и то винаги се завръща.

Дойде ред на твоето мълчание, което не превърна нашата пауза в изгубени секунди. Загледах се в очите ти. Малко преди това бяха призрачни, а сега бяха живи и ярки. Разчетох, че ти винаги си ме наблюдавала, докато аз съм се съмнявал в твоята постоянност. Знаела си, че не те виждам достатъчно ясно, но си ме изчакала. Разбрах, че ти си тази, която винаги е там и винаги ще изчакаш някого да те види. Ти си онази, която винаги стои отстрани и никога не си тръгва. Сега знаех и какво искаш да попитам Невена – не заради теб, а заради самия мен – нуждаеше се да чуя отговора на тази жена.

– За къде бързаме всички ние? Къде забравихме да се вгледаме?

– Не знам за къде бързат повечето хора – този път с тъга ми отвърна Невена. В погледа ѝ се породила загриженост за неவிждащите. – Тъжно е да не забелязваш идващите птици, цветята, пролетта. Промяната в хората наоколо. Ние никога не сме сами и отделно от другите. Ние сме обградени от малките неща, те пресътворяват и изграждат нашия живот.

Името ѝ е Невена. На 60 години. Каза ми, че има две деца, но вече знам, че децата ѝ са много повече. Беше дала времето си на тях. Докато тя

говореше с мен, очите ѝ сезираха в теб – ти беше най-добрият ѝ приятел. Не защото беше винаги с нея, ти си винаги до всички, просто Невена непрекъснато те е забелязвала.

Върху стъклената повърхност на масата стояха десетките листенца – леко увехнали, ненужни, безнадеждни, сякаш изгубили пътя си. Помислих си, че са като децата, с които работи Невена. Спомних си колко внимателно ги подреждаше с красивите си ръце. Те вече не бяха ненужни парчета от прецъфтял и загниващ живот. Невена бе видяла шанс за тях, смисъл в тях, затова ги бе събрала отнякъде. Тя виждаше красотата в шанса да даде щастие на нуждаещите се. И когато сякаш целият свят те е изоставил и е по-грозен отвсякога, спасението ще бъде възможно, само ако има кой да ти го покаже. Тя е успяла, сигурно затова не само родните ѝ деца чувстват, че трябва да я наричат „мамо“.

Красотата през цялото време беше ти, слушателят на нашия разговор. Третият на масата, чийто силует не беше вече призрачен. Сега те виждам в тихите ти гласове, които с трепет шепнат думите ми. Подредих ги фино и внимателно за теб, както Невена ми показа – с любов и вяра. Защото всяка буква иначе ще е като разпилените листенца, пръснати в този странен свят.

Тръгнах си от тази среща без история, загледан в малките неща. Понякога историята е ненужна, когато е красиво.

Радослав Гизгинджиев